ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Μαρτίου 2009 *

Στην υπόθεση C-275/07,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 8 Ιουνίου 2007,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους G. Wilms, M. Velardo και D. Recchia, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενον από τον G. Albenzio, avvocato dello Stato,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, M. Ilešič, A. Borg Barthet (εισηγητή), E. Levits και J.-J. Kasel, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Απριλίου 2008,

αφού άκουσε την γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 11ης Ιουνίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία:

— αρνούμενη να καταβάλει στην Επιτροπή τόκους υπερημερίας για συνολικό ποσό 847,06 ευρώ λόγω εκπρόθεσμης λογιστικής καταχωρίσεως των δασμών και αρνούμενη να προσαρμόσει τις διατάξεις του εθνικού δικαίου προς την κοινοτική

νομοθεσία σχετικά με τη λογιστική καταχώριση των τελωνειακών πράξεων οι οποίες καλύπτονται από συνολική εγγύηση, δεν έχουν αμφισβητηθεί και προκύπτουν από πράξη κοινοτικής διαμετακομίσεως, και

— αρνούμενη να καταβάλει στην Επιτροπή ως τόκους υπερημερίας το συνολικό ποσό των 3 322 ευρώ για τη μη τήρηση των προθεσμιών που τάχθηκαν με την κοινοτική ρύθμιση για την εγγραφή των δασμών στα λογιστικά βιβλία «Α», στο πλαίσιο πράξεων διαμετακομίσεως κατά την έννοια της τελωνειακής συμβάσεως για τη διεθνή μεταφορά εμπορευμάτων με δελτία TIR (σύμβαση TIR) που υπογράφηκε στη Γενεύη (Ελβετία) στις 14 Νοεμβρίου 1975 (GU 1978, L 252, σ. 2, στο εξής: σύμβαση TIR),

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1552/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 155, σ. 1), και ειδικότερα από το άρθρο του 6, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, που αντικαταστάθηκε, από τις 31 Μαΐου 2000, από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130, σ. 1), και ειδικότερα από το άρθρο του 6, παράγραφος 3, στοιχείο α΄.

Το νομικό πλαίσιο

Η σύμβαση TIR

2 Η Ιταλική Δημοκρατία είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση αυτή, όπως και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία την ενέκρινε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2112/78 του

Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978. Η εν λόγω σύμβαση άρχισε να ισχύει έναντι της Κοινότητας στις 20 Ιουνίου 1983 (GU 1978, L 31, σ. 13).

3 Η σύμβαση TIR προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι για τα εμπορεύματα που μεταφέρονται υπό το καθεστώς TIR, το οποίο εγκαθιδρύει, δεν απαιτείται καταβολή ή παρακατάθεση εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών στα τελωνεία διελεύσεως.

4 Για την εφαρμογή των διευκολύνσεων αυτών, η σύμβαση TIR επιβάλλει να συνοδεύονται τα εμπορεύματα, καθ' όλη τη διάρκεια της μεταφοράς τους, από ενιαίο έγγραφο, το δελτίο TIR, που χρησιμεύει για τον έλεγχο του νομοτύπου της μεταφοράς. Επιβάλλει επίσης να πραγματοποιούνται οι μεταφορές υπό την εγγύηση οργανισμών εγκεκριμένων από τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6.

5 Το δελτίο TIR αποτελείται από μια σειρά διπλοτύπων που περιλαμβάνουν το απόκομμα υπ' αριθ. 1 και το απόκομμα υπ' αριθ. 2, με τα αντίστοιχα στελέχη, στα οποία περιέχονται όλες απαραίτητες πληροφορίες, ένα ζεύγος αποκομμάτων χρησιμοποιείται για κάθε έδαφος από το οποίο διέρχεται το εμπόρευμα. Κατά την έναρξη της μεταφοράς, το στέλεχος υπ' αριθ. 1 κατατίθεται στο τελωνείο προελεύσεως η εκκαθάριση πραγματοποιείται μόλις επιστραφεί το στέλεχος υπ' αριθ. 2 από το τελωνείο εξόδου που βρίσκεται στο ίδιο τελωνειακό έδαφος. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται για κάθε έδαφος από το οποίο διέρχεται το εμπόρευμα, με τη χρησιμοποίηση των διαφόρων ζευγών αποκομμάτων του ιδίου δελτίου. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της συμβάσεως TIR, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί ένα μόνον και ενιαίο τελωνειακό έδαφος.

6 Το άρθρο 8 της συμβάσεως TIR ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Ο εγγυοδοτικός οργανισμός αναλαμβάνει την υποχρέωσιν καταβολής των απαιτητών εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών και φόρων προσηυξημένων, εάν συντρέχη περίπτωσις, με τους τόκους υπερημερίας, οι οποίοι θα έδει να καταβληθούν, δυνάμει των τελωνειακών νόμων και κανονισμών της χώρας εις την οποίαν θα

απεκαλύπτετο ανωμαλία τις αφορώσα εις την μεταφοράν διά δελτίου TIR. Ούτος ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον μετά των οφειλετών των ως άνω προβλεπομένων ποσών εις την πληρωμήν των ποσών τούτων.

2. Όταν οι νόμοι και οι κανονισμοί συμβαλλομένου τινός μέρους δεν προβλέπουν την πληρωμήν εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών και φόρων, επί των εις την ως άνω παράγραφον 1 προβλεπομένων περιπτώσεων, ο εγγυοδοτικός οργανισμός αναλαμβάνει να καταβάλη, υπό τους ιδίους όρους, ποσόν ίσον προς το ύψος των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών και φόρων, προσηυξημένον, εάν συντρέχη περίπτωσις, διά τόκων υπερημερίας.

[…]

7. Οσάκις τα εις τας παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου αναφερόμενα ποσά καθίστανται απαιτητά, αι αρμόδιαι αρχαί οφείλουν, όπως κατά το μέτρον του δυνατού, απαιτούν την πληρωμήν τούτων από το πρόσωπον ή τα πρόσωπα τα οποία είναι αμέσως οφειλέται των εν λόγω ποσών, προ της προβολής απαιτήσεως προς τον εγγυοδοτικόν οργανισμόν.»

7 Κατά το άρθρο 11 της συμβάσεως TIR:

«1. [Ε]πί περιπτώσεως μη εξοφλήσεως δελτίου TIR ή επί εξοφλήσεως γενομένης μετ' επιφυλάξεως, αι αρμόδιαι αρχαί δεν έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από τον εγγυοδοτικόν οργανισμόν την πληρωμήν των εις τας παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 8 αναφερομένων ποσών, εάν εντός προθεσμίας ενός έτους από της ημερομηνίας χρεώσεως του δελτίου TIR υπό των αρχών τούτων, αύται δεν εγνωστοποίησαν εγγράφως τον οργανισμόν περί της μη εξοφλήσεως ή της μετά επιφυλάξεων εξοφλήσεως. Η διάταξις αύτη εφαρμόζεται και επί περιπτώσεως εξοφλήσεως επιτευχθείσης αντικανονικώς ή διά δόλου, οπότε η προθεσμία είναι δύο έτη.

2. Η απαίτησις πληρωμής των εν παραγράφοις 1 και 2 του άρθρου 8 αναφερομένων ποσών απευθύνεται προς τον εγγυοδοτικόν οργανισμόν ουχί ενωρίτερον από της παρελεύσεως τριών μηνών από της ημερομηνίας καθ' ην ο εν λόγω οργανισμός ειδοποιήθη ότι δεν εξωφλήθη το δελτίον, ότι τούτο εξωφλήθη μετ' επιφυλάξεων ή ότι η εξόφλησις επετεύχθη κατά αντικανονικόν τρόπον ή διά δόλου, ουχί δε βραδύτερον των δύο ετών από της αυτής ως άνω ημερομηνίας. Ουχ' ήττον, επί περιπτώσεων αίτινες ήχθησαν ενώπιον της δικαιοσύνης εντός της ανωτέρω προθεσμίας των δύο ετών, η απαίτησις πληρωμής απευθύνεται εντός προθεσμίας ενός έτους από της ημερομηνίας καθ' ην η δικαστική απόφασις καθίσταται εκτελεστή.

3. Διά την καταβολήν των απαιτητών ποσών παρέχεται εις τον εγγυοδοτικόν οργανισμόν προθεσμία τριών μηνών υπολογιζομένη από της ημερομηνίας της προς τούτον απευθυνθείσης απαιτήσεως προς πληρωμήν. Ο οργανισμός δικαιούται επιστροφής των καταβληθέντων ποσών, εάν εντός δύο ετών από της ημερομηνίας της απαιτήσεως πληρωμής διαπιστωθή κατά τρόπον ικανοποιούντα τας τελωνειακάς αρχάς, ότι ουδεμία διεπράχθη ανωμαλία καθ' όσον αφορά εις την υπό κρίσιν πράξιν μεταφοράς.»

Η κοινοτική τελωνειακή ρύθμιση

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92

8 Σύμφωνα με το άρθρο 92 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας):

«Το καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης εκκαθαρίζεται όταν τα εμπορεύματα που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς αυτό και το σχετικό έγγραφο προσάγονται στο τελωνείο του τόπου προορισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω καθεστώτος.»

9 Κατά το άρθρο 204 του τελωνειακού κώδικα:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από τη μη εκτέλεση μιας από τις υποχρεώσεις τις οποίες συνεπάγεται, για εμπόρευμα υποκείμενο σε εισαγωγικούς δασμούς, η παραμονή του σε προσωρινή εναπόθεση ή η χρησιμοποίηση του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο έχει τεθεί,

ή

β) από τη μη τήρηση ενός από τους όρους που έχουν καθοριστεί για την υπαγωγή εμπορεύματος υπό το καθεστώς αυτό, ή για την έγκριση μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού λόγω της χρησιμοποίησης του εμπορεύματος για ειδικούς σκοπούς

σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 203, εκτός αν αποδειχθεί ότι οι παραλείψεις αυτές δεν είχαν πραγματικές συνέπειες για την ορθή λειτουργία της προσωρινής εναπόθεσης ή του σχετικού τελωνειακού καθεστώτος.

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται είτε τη στιγμή κατά την οποία παύει να τηρείται η υποχρέωση η μη εκπλήρωση της οποίας γεννά την τελωνειακή οφειλή, είτε τη στιγμή κατά την οποία το εμπόρευμα τέθηκε υπό το συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς εφόσον αποδεικνύεται εκ των υστέρων ότι ένας από τους όρους που καθορίστηκαν για την υπαγωγή του εν λόγω εμπορεύματος στο καθεστώς αυτό ή για την έγκριση μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού λόγω της χρησιμοποίησης του εμπορεύματος για ειδικούς σκοπούς δεν είχε πράγματι τηρηθεί.

3. Οφειλέτης είναι το πρόσωπο το οποίο οφείλει, κατά περίπτωση, είτε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται για εμπόρευμα υποκείμενο σε εισαγωγικό δασμό η παραμονή του σε προσωρινή εναπόθεση ή η χρησιμοποίηση του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο έχει τεθεί, είτε να τηρήσει τους όρους που έχουν καθοριστεί για την υπαγωγή του εμπορεύματος στο εν λόγω καθεστώς.»

10 Κατά το άρθρο 217, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα:

«Κάθε ποσό των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που προκύπτει από τελωνειακή οφειλή, που στο εξής καλείται "ποσό των δασμών", υπολογίζεται από τις τελωνειακές αρχές μόλις αυτές διαθέτουν τα απαραίτητα στοιχεία και εγγράφεται από τις εν λόγω αρχές στα λογιστικά βιβλία ή σε οποιοδήποτε άλλο υπόθεμα επέχει θέση βιβλίων (βεβαίωση).»

11 Το άρθρο 221, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα ορίζει:

«Το ποσό των δασμών πρέπει να γνωστοποιείται στον οφειλέτη, με την κατάλληλη διαδικασία, μόλις βεβαιωθεί.»

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93

12 Κατά το άρθρο 348 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ)

2913/92 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253, σ. 1, στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός):

«1. Το τελωνείο αναχώρησης δέχεται και καταχωρεί τη δήλωση Τ1, τάσσει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να προσκομιστούν τα εμπορεύματα στο τελωνείο προορισμού και λαμβάνει τα μέτρα για τη διαπίστωση της ταυτότητας που κρίνει αναγκαία.

2. Μετά τη δέουσα θεώρηση του παραστατικού Τ1, το τελωνείο αναχώρησης φυλάσσει το αντίτυπο που προορίζεται γι' αυτό και παραδίδει τα λοιπά αντίτυπα στον κύριο υπόχρεο ή στον αντιπρόσωπό του.»

13 Το άρθρο 356 του κανονισμού ορίζει:

«1. Τα εμπορεύματα και το παραστατικό Τ1 πρέπει να προσκομίζονται στο τελωνείο προορισμού.

2. Το τελωνείο προορισμού θεωρεί, κατόπιν ελέγχου, τα αντίτυπα του παραστατικού Τ1, αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση ένα αντίτυπο στο τελωνείο αναχώρησης και φυλάσσει το άλλο.

[…]»

14 Κατά το άρθρο 379 του εκτελεστικού κανονισμού:

«1. Όταν κάποια αποστολή δεν προσκομιστεί στο τελωνείο προορισμού και δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο τόπος όπου διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία, το τελωνείο αναχώρησης ενημερώνει σχετικά τον κύριο υπόχρεο το συντομότερο δυνατό και το αργότερο πριν από τη λήξη του ενδέκατου μηνός από την ημερομηνία καταχώρησης της δήλωσης κοινοτικής διαμετακόμισης.

2. Η ανακοίνωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να αναφέρει κυρίως την προθεσμία εντός της οποίας δύναται να αποδεικνύεται, κατά τρόπο ικανοποιητικό, στο τελωνείο αναχώρησης η κανονικότητα της πράξης διαμετακόμισης ή ο τόπος όπου πράγματι διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία. Η προθεσμία αυτή ανέρχεται σε τρεις μήνες από την ημερομηνία της ανακοίνωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Εάν, εντός της προθεσμίας αυτής, δεν προσκομιστεί η εν λόγω απόδειξη, το αρμόδιο κράτος μέλος προβαίνει στην είσπραξη των σχετικών δασμών και άλλων επιβαρύνσεων. Στην περίπτωση που αυτό το κράτος μέλος δεν είναι το ίδιο με εκείνο στο οποίο βρίσκεται το τελωνείο αναχώρησης, αυτό το τελευταίο ειδοποιεί το συντομότερο το εν λόγω κράτος μέλος.»

15 Το άρθρο 454 του εκτελεστικού κανονισμού ορίζει:

«1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της σύμβασης TIR και της σύμβασης ATA σχετικά με την [ευθύνη] των εγγυοδοτικών οργανισμών κατά τη χρησιμοποίηση ενός δελτίου TIR ή δελτίου ATA.

2. Όταν διαπιστώνεται, κατά τη διάρκεια ή επ' ευκαιρία μιας μεταφοράς που πραγματοποιείται υπό την κάλυψη δελτίου TIR, ή μιας πράξης διαμετακόμισης που πραγματοποιείται υπό την κάλυψη δελτίου ATA, ότι διεπράχθη παράβαση ή παρατυπία σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος, η είσπραξη των δασμών και των άλλων, ενδεχομένως, απαιτητών επιβαρύνσεων πραγματοποιείται από αυτό το κράτος μέλος σύμφωνα με τις κοινοτικές ή εθνικές διατάξεις, υπό την επιφύλαξη ασκήσεως ποινικής διώξεως.

3. Όταν δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί το έδαφος στο οποίο διεπράχθη παράβαση ή παρατυπία, θεωρείται ότι αυτή διεπράχθη στο κράτος μέλος όπου διεπιστώθη, εκτός εάν, εντός προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 455 παράγραφος 1, δεν αποδεικνύεται, κατά τρόπο ικανοποιητικό για τις τελωνειακές αρχές, η κανονικότητα της πράξης ή ο τόπος όπου η παράβαση ή η παρατυπία πράγματι διεπράχθη.

[…]

Οι τελωνειακές διοικήσεις των κρατών μελών θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις για την καταπολέμηση των παραβάσεων ή παρατυπιών και την επιβολή αποτελεσματικών κυρώσεων.»

16 Κατά το άρθρο 455, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού:

«1. Όταν διαπιστωθεί ότι, κατά τη διάρκεια ή με την ευκαιρία μεταφοράς βάσει δελτίου TIR ή πράξης διαμετακόμισης βάσει δελτίου ATA, διαπράττεται παράβαση ή παρατυπία, οι τελωνειακές αρχές κοινοποιούν αυτήν την παράβαση ή παρατυπία στον κάτοχο του δελτίου TIR ή του δελτίου ATA και στον εγγυοδοτικό οργανισμό, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται, ανάλογα με την περίπτωση, στο άρθρο 11, παράγραφος 1, της σύμβασης TIR ή στο άρθρο 6, παράγραφος 4, της σύμβασης ATA.

2. Η απόδειξη για την κανονικότητα της πράξης διαμετακόμισης υπό την κάλυψη δελτίου TIR ή δελτίου ATA, κατά την έννοια του άρθρου 454, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, πρέπει να προσκομίζεται εντός της προθεσμίας που προβλέπεται, ανάλογα με την περίπτωση, στο άρθρο 11, παράγραφος 2, της σύμβασης TIR και στο άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, της σύμβασης ATA.»

Το καθεστώς των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων

17 Το άρθρο 1 της αποφάσεως 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 185, σ. 24), που αντικαταστάθηκε από 1ης Ιανουαρίου 1995 από την απόφαση 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ, του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 293, σ. 9), ορίζει:

«Οι ίδιοι πόροι χορηγούνται στις Κοινότητες προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζουν τα επόμενα άρθρα.

Ο προϋπολογισμός των Κοινοτήτων χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου, με την επιφύλαξη των άλλων εσόδων, από τους ιδίους πόρους των Κοινοτήτων.»

18 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, των αποφάσεων 88/376 και 94/728, συνιστούν ιδίους πόρους που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Κοινοτήτων τα έσοδα που προέρχονται από:

«τους δασμούς του κοινού δασμολογίου και τους λοιπούς δασμούς που έχουν θεσπιστεί ή θα θεσπιστούν από τα όργανα των Κοινοτήτων επί των συναλλαγών με χώρες μη μέλη και από τους δασμούς που επιβάλλονται στα προϊόντα τα οποία υπάγονται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα»

19 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, των αποφάσεων 88/376 και 94/728:

«Οι κοινοτικοί ίδιοι πόροι που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄ εισπράττονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, προσαρμοσμένες, ενδεχομένως, στις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή προβαίνει, σε τακτά διαστήματα, σε εξέταση των εθνικών διατάξεων που της ανακοινώνουν τα κράτη μέλη, ανακοινώνει στα κράτη μέλη τις προσαρμογές που θεωρεί αναγκαίες για τη διασφάλιση της συμβατότητας προς τις κοινοτικές ρυθμίσεις και υποβάλλει έκθεση στη δημοσιονομική αρχή. Τα κράτη μέλη θέτουν τους πόρους που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ έως δ΄ στη διάθεση της Επιτροπής.»

20 Η δεύτερη, η όγδοη και η δέκατη τρίτη αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1552/89, που είναι όμοιες με τη δεύτερη, δέκατη πέμπτη και εικοστή πρώτη αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1150/2000, αναφέρουν:

«(2) εκτιμώντας ότι η Κοινότητα πρέπει να διαθέτει τους ιδίους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 2 της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ υπό τους καλύτερους δυνατούς όρους και ότι, για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να καθοριστούν οι λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής τους ιδίους πόρους που χορηγούνται στις Κοινότητες

[…]

(8) εκτιμώντας ότι η θέση των ιδίων πόρων στη διάθεση των Κοινοτήτων μπορεί να πραγματοποιηθεί υπό μορφή εγγραφής των οφειλομένων ποσών εις πίστωση λογαριασμού που ανοίγεται για τον σκοπό αυτό στο όνομα της Επιτροπής, στο Δημόσιο Ταμείο κάθε κράτους μέλους ή στον οργανισμό που ορίζεται από κάθε κράτος μέλος ότι, για να περιοριστούν οι κινήσεις των κεφαλαίων στο αναγκαίο μέτρο για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Κοινότητα πρέπει να

περιοριστεί στην πραγματοποίηση αναλήψεων από τους προαναφερθέντες λογαριασμούς για να καλύψει τις ταμειακές μόνον ανάγκες της Επιτροπής

[…]

(13) εκτιμώντας ότι η στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής θα διευκολύνει την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.»

21 Κατά το άρθρο 1 των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000:

«Οι ίδιοι πόροι των Κοινοτήτων που προβλέπονται από [τις αποφάσεις, 88/376 και 94/728], στο εξής: καλούμενοι "ίδιοι πόροι", τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και ελέγχονται υπό τους όρους που προβλέπει ο παρών κανονισμός, με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, σχετικά με το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθεμένης αξίας [ΕΕ L 155, σ. 9], και της οδηγίας 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ [του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1989, για την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΕΕ L 49, σ. 26)].»

22 Το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89 ορίζει:

«1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄ της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ θεωρείται ως βεβαιωθείσα όταν η αρμόδια υπηρεσία του κράτους μέλους ανακοινώσει το οφειλόμενο ποσό στον οφειλέτη. Η ανακοίνωση

αυτή πραγματοποιείται μόλις ο οφειλέτης γίνει γνωστός και το ποσό της απαίτησης μπορεί να υπολογιστεί από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές, αφού τηρηθούν όλες οι εφαρμοστέες εν προκειμένω κοινοτικές διατάξεις.

2. Όταν η ανακοίνωση πρέπει να διορθωθεί εφαρμόζεται η παράγραφος 1.»

23 Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε από 14 Ιουλίου 1996 με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) 1355/96 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 1996 (ΕΕ L 175, σ. 3), το περιεχόμενο του οποίου επανελήφθη στο άρθρο 2 του κανονισμού 1150/2000, που προβλέπει τα εξής:

«1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄ της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ θεωρείται βεβαιωθείσα άπαξ και πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση του ποσού και την ανακοίνωσή του στον οφειλέτη.

2. Η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 είναι η ημερομηνία λογιστικής καταχώρησης που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία.

[…]

4. Όταν η ανακοίνωση πρέπει να διορθωθεί εφαρμόζεται η παράγραφος 1.»

24 Το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο α΄ του κανονισμού 1552/89 (νυν άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1150/2000) ορίζει:

«1. Λογαριασμοί των ιδίων πόρων, υποδιαιρούμενοι κατά είδος αυτών, τηρούνται στο Δημόσιο Ταμείο κάθε κράτους μέλους ή στον οργανισμό που ορίζεται από αυτό.

2. α) Οι απαιτήσεις που βεβαιώνονται σύμφωνα με το άρθρο 2 καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία [συνήθως αποκαλούμενα "λογιστική Α"], υπό την επιφύλαξη του στοιχείου β΄ της παρούσας παραγράφου, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί το μήνα κατά τον οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση.»

25 Κατά το άρθρο 8 των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000:

«Οι διορθώσεις που πραγματοποιούνται κατ' εφαρμογήν [των άρθρων 2, παράγραφος 2, και 2, παράγραφος 4, αντιστοίχως] αυξάνουν ή μειώνουν το συνολικό ποσό των βεβαιωθέντων εσόδων. Αυτές περιλαμβάνονται στις λογιστικές καταχωρήσεις που προβλέπονται [στα άρθρα 6, παράγραφος 2, στοιχεία α΄ και β΄, και 6, παράγραφος 3, στοιχεία α΄ και β΄, αντιστοίχως] καθώς και στις καταστάσεις που προβλέπονται [στα άρθρα 6, παράγραφος 3, και 6, παράγραφος 4, αντιστοίχως], και αντιστοιχούν στην ημερομηνία αυτών των διορθώσεων.

Οι εν λόγω διορθώσεις γίνονται αντικείμενο ιδιαίτερης μνείας, όταν αφορούν περιπτώσεις απάτης ή παρατυπίες που έχουν ήδη ανακοινωθεί στην Επιτροπή.»

26 Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000:

«Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10, το ποσό των ιδίων πόρων πιστώνεται από κάθε κράτος μέλος στο λογαριασμό που έχει ανοιχθεί για το σκοπό αυτό στο όνομα της Επιτροπής στο Δημόσιο Ταμείο του ή στον οργανισμό που έχει ορίσει.»

27 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000 ορίζει τα ακόλουθα:

«Αφού αφαιρεθεί το 10 % του ποσού των ιδίων πόρων για έξοδα είσπραξης σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, [των αποφάσεων 88/376 και 94/728], η εγγραφή των ιδίων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, [των αποφάσεων αυτών] διενεργείται το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου βεβαιώθηκε η απαίτηση βάσει του άρθρου 2 […]».

28 Κατά το άρθρο 11 των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000:

«Κάθε καθυστέρηση στις εγγραφές του λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 δημιουργεί, για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, την υποχρέωση καταβολής τόκων με επιτόκιο ίσο προς το επιτόκιο που εφαρμόζεται κατά την ημέρα της λήξης στη χρηματαγορά του οικείου κράτους μέλους για τις βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, προσαυξημένο κατά 2 μονάδες. Το επιτόκιο αυτό αυξάνεται κατά 0,25 μονάδες κατά μήνα καθυστέρησης. Το αυξημένο κατ' αυτό τον τρόπο επιτόκιο εφαρμόζεται για όλη την περίοδο υπερημερίας.»

29 Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000:

«Η Επιτροπή διαθέτει τα ποσά που εγγράφονται εις πίστωση των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για την κάλυψη των ταμειακών αναγκών της που απορρέουν από την εκτέλεση του προϋπολογισμού.»

30 Το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, των κανονισμών 1552/89 και 1150/2000 ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα ποσά που αντιστοιχούν στα βεβαιωθέντα, σύμφωνα με το άρθρο 2, έσοδα να αποδίδονται στην Επιτροπή κατά τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Τα κράτη μέλη απαλλάσσονται της υποχρεώσεως να αποδίδουν στην Επιτροπή τα ποσά που αντιστοιχούν στα βεβαιωθέντα έσοδα, μόνον εάν η είσπραξη δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί για λόγους ανωτέρας βίας. Εξάλλου, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής τα σχετικά ποσά εφόσον αποδεικνύεται, μετά από διεξοδική εξέταση όλων των στοιχείων της εν λόγω περίπτωσης, ότι είναι οριστικά αδύνατον να εισπράξουν τα οφειλόμενα για λόγους πέραν της ευθύνης τους. […]»

Η διοικητική διαδικασία

Η διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241

31 Στο πλαίσιο ελέγχου των συνήθων ιδίων πόρων που διενεργήθηκε τον Απρίλιο του 1994, η Επιτροπή έκρινε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις κοινοτικής διαμετακόμισης η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε κινήσει εμπροθέσμως τη διαδικασία εισπράξεως των δασμών κατά παράβαση του άρθρου 379 του εκτελεστικού κανονισμού.

32 Με επιστολή της 15ης Ιουνίου 2001, η Επιτροπή ζήτησε, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 1150/2000, από την Ιταλική Δημοκρατία την καταβολή ποσού 31 564 893 ιταλικών λιρών (ITL) ως τόκους υπερημερίας στις υποθέσεις διαμετακόμισης στις οποίες θεώρησε ότι είχαν σημειωθεί παρατυπίες.

33 Κατόπιν έρευνας που διεξήγαγε η Ιταλική Δημοκρατία, διαπιστώθηκε ότι από τα 201 έγγραφα διαμετακόμισης που θεωρήθηκαν μη εκκαθαρισθέντα, τα ένδεκα είχαν εκκαθαριστεί πλην όμως της είχαν διαβιβαστεί από το τελωνείο προορισμού καθ' υπέρβαση των προθεσμιών. Υπό τις συνθήκες αυτές, το εν λόγω κράτος μέλος δήλωσε με έγγραφο της 31ης Ιουλίου 2001 ότι είναι διατεθειμένο να καταβάλει τόκους υπερημερίας για τα έγγραφα διαμετακόμισης που δεν εκκαθαρίστηκαν, παράλληλα όμως αμφισβήτησε τη νομιμότητα της απαίτησης της Επιτροπής σχετικά με τους τίτλους που εκκαθαρίστηκαν με καθυστέρηση.

34 Η Ιταλική Δημοκρατία παρατήρησε, συναφώς, ότι, δεδομένου ότι τα έγγραφα διαμετακόμισης προσκομίστηκαν εγκαίρως στο τελωνείο προορισμού, δεν γεννήθηκε τελωνειακή οφειλή σύμφωνα με το άρθρο 204 του τελωνειακού κώδικα. Κατά συνέπεια, δεν οφείλονται τόκοι υπερημερίας.

35 Εν συνεχεία, η Επιτροπή διαπίστωσε και άλλη καθυστερημένη εκκαθάριση και κατόπιν αυτού τροποποίησε το συνολικό ποσό των τόκων υπερημερίας που απαίτησε από την Ιταλική Δημοκρατία.

36 Δεδομένου ότι η Επιτροπή αμφισβήτησε τα επιχειρήματα του κράτους μέλους, το οποίο και επανέλαβε την άρνησή του να καταβάλει τους εν λόγω τόκους, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 3 Φεβρουαρίου 2004, όχληση στην Ιταλική Δημοκρατία, με την οποία επανέλαβε τις αιτιάσεις της και απέρριψε τα επιχειρήματα που είχε αναπτύξει το κράτος μέλος αυτό.

37 Με την από 8 Ιουνίου 2004 απαντητική επιστολή της, η Ιταλική Δημοκρατία ενέμεινε στην άποψή της κατόπιν αυτού, η Επιτροπή απηύθυνε στις 5 Ιουλίου 2005 αιτιολογημένη γνώμη προς αυτό το κράτος μέλος, με την οποία το κάλεσε να λάβει τα αναγκαία μέτρα συμμορφώσεως προς την αιτιολογημένη γνώμη εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της.

38 Απαντώντας στην αιτιολογημένη γνώμη, το κράτος μέλος αυτό δήλωσε ότι εμμένει στην άποψή του και ότι θεωρεί σκόπιμο για την επίλυση του ζητήματος να επιληφθεί της υποθέσεως το Δικαστήριο.

Η διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2006/2266

39 Βάσει επιστολής της Ιταλικής Δημοκρατίας προς το Ελεγκτικό Συνέδριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 27ης Ιανουαρίου 1999, η Επιτροπή εντόπισε τέσσερις πράξεις κοινοτικής διαμετακόμισης διεπόμενες από τη σύμβαση TIR, καλυπτόμενες από συνολική εγγύηση και μη αμφισβητούμενες, για τις οποίες έκρινε ότι η εκκαθάριση πραγματοποιήθηκε καθ' υπέρβαση της προθεσμίας του κανονισμού 1552/89.

40 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ζήτησε από την Ιταλική Δημοκρατία την καταβολή τόκων υπερημερίας για την περίοδο μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο οι ίδιοι πόροι έπρεπε να τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής και της ημερομηνίας κατά την οποία το κράτος μέλος αυτό προέβη στην αντίστοιχη διόρθωση κατόπιν της διορθώσεως της κοινοποιήσεως προς τον οφειλέτη.

41 Όπως και στη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241, η Ιταλική Δημοκρατία αρνήθηκε να καταβάλει τους τόκους υπερημερίας. Υποστήριξε ότι, δεδομένου ότι δεν υπάρχει τελωνειακή οφειλή άρα ούτε κύρια υποχρέωση, η καταβολή τόκων υπερημερίας θα μετέβαλλε αδικαιολόγητα τη νομική φύση τους και θα τους εξομοίωνε με κύρωση για παράβαση της προθεσμίας που τάσσει ο κανονισμός 1552/89 για τη διενέργεια των πράξεων που προβλέπει.

42 Στις 4 Ιουλίου 2006, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιταλική Δημοκρατία όχληση με την οποία της ζήτησε την καταβολή τόκων υπερημερίας ύψους 3 322 ευρώ.

43 Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις του εν λόγω κράτους μέλους εντός της ταχθείσας προθεσμίας και ως εκ τούτου εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη στις 12 Οκτωβρίου 2006, στην οποία η Ιταλική Δημοκρατία απάντησε με έγγραφο της 12ης Δεκεμβρίου 2006. Η Ιταλική Δημοκρατία δήλωσε ότι είναι σκόπιμο να υποβληθεί το ζήτημα στην κρίση του Δικαστηρίου από κοινού με την υπόθεση που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241.

44 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 11 του κανονισμού 1552/89 παραβιάστηκε τόσο στη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241 όσο και στη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2006/2266.

46 Όσον αφορά τη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241, η Επιτροπή παρατηρεί καταρχάς ότι, όταν το τελωνείο αναχωρήσεως δεν λάβει την απόδειξη εκκαθαρίσεως μιας πράξης με την εκπνοή της περιόδου του άρθρου 379 του εκτελεστικού κανονισμού, η εν λόγω πράξη πρέπει να θεωρηθεί παράτυπη και, συνεπώς, ότι γεννάται η τελωνειακή οφειλή. Ο ρόλος-κλειδί στη βεβαίωση όπως και στην απόδοση των κοινοτικών πόρων ανήκει στο τελωνείο αναχωρήσεως, για τον λόγο δε αυτόν δεν μπορεί να προβληθεί εγκύρως, το γεγονός ότι το τελωνείο προορισμού γνωστοποίησε με καθυστέρηση τη νομότυπη άφιξη των εμπορευμάτων προκειμένου να αρθούν αναδρομικά οι υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη εκ του άρθρου 379 του εκτελεστικού κανονισμού.

47 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προθεσμίες που επιβάλλει η κοινοτική ρύθμιση είναι δεσμευτικές, σύμφωνα με τον στόχο τους που είναι να εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων περί εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής ώστε να τίθενται ταχέως στη διάθεση των Κοινοτήτων οι συγκεκριμένοι πόροι. Το αρμόδιο κράτος μέλος υποχρεούται να βεβαιώνει τους ιδίους πόρους ακόμη και αν αμφισβητεί τη βάση τους, διαφορετικά θίγεται η αρχή της οικονομικής ισορροπίας των Κοινοτήτων.

48 Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι, όταν οι προθεσμίες του άρθρου 379 του εκτελεστικού κανονισμού παρέρχονται χωρίς να προσκομίζεται η απόδειξη της κανονικότητας της πράξης διαμετακομίσεως, το αρμόδιο κράτος μέλος οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 1552/89, να προβαίνει αμελλητί στη λογιστική

καταχώριση «Α» των δασμών που δεν αμφισβητούνται και καλύπτονται από εγγύηση και, συνεπώς, να τους θέτει στη διάθεση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 10 του εν λόγω κανονισμού.

49 Στη συνέχεια, η Επιτροπή επικαλείται το άρθρο 11 του κανονισμού 1552/89 και υποστηρίζει ότι η υποχρέωση του οικείου κράτους μέλους να καταβάλει τόκους απορρέει από την παράλειψη εγγραφής των απαιτήσεων αυτών, ανεξάρτητα από κάθε άλλη προϋπόθεση.

50 Σχετικά με το επιχείρημα της Ιταλικής Δημοκρατίας ότι δεν οφείλονται τόκοι υπερημερίας για τις εν λόγω πράξεις διότι ουδέποτε γεννήθηκε τελωνειακή οφειλή, η Επιτροπή παρατηρεί καταρχάς ότι το άρθρο 379 του εκτελεστικού κανονισμού μαρτυρεί ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή ότι η γένεση της τελωνειακής οφειλής μπορεί να εξαρτηθεί από τη μία των δύο βασικών προϋποθέσεων που προβλέπει, δηλαδή είτε την ύπαρξη παράτυπης τελωνειακής πράξης είτε τη μη προσκόμιση από τον υπόχρεο της απόδειξης της κανονικότητας της πράξης.

51 Η Επιτροπή υποστηρίζει περαιτέρω ότι οι τόκοι υπερημερίας κατά την έννοια του άρθρου 11 του κανονισμού 1552/89 δεν είναι τόκοι οφειλόμενοι από τον υπόχρεο λόγω καθυστερημένης καταβολής των δασμών, αλλά τόκοι υπερημερίας οφειλόμενοι απ' ευθείας από το κράτος μέλος λόγω παραλείψεως εγγραφής ή καθυστερημένης εγγραφής των τελωνειακών απαιτήσεων. Για τον λόγο αυτόν, η παράβαση του κράτους μέλους συντελείται τη στιγμή της παραλείψεως λογιστικής εγγραφής και ουδόλως ενδιαφέρει συναφώς το αν η χρηματική οφειλή των δασμών αυτών κατέστη ή δεν κατέστη απαιτητή αργότερα έναντι του υποχρέου.

52 Εξάλλου, η Επιτροπή αμφισβητεί το επιχείρημα ότι η απαίτηση της καταβολής τόκων υπερημερίας ενώ, μετά την καθυστερημένη εκκαθάριση, οι πράξεις διαμετακόμισης αποδείχθηκαν νομότυπες προσδίδει στους τόκους αυτούς τον χαρακτήρα κύρωσης. Συναφώς, υποστηρίζει ότι οι τόκοι προκύπτουν από την απλή παράβαση των υποχρεώσεων που προβλέπει η κοινοτική ρύθμιση και δεν απαιτείται να προκληθεί πράγματι οικονομική ζημία.

53 Στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνωρίσεως παραβάσεως 2006/2266, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, με την εκπνοή της προθεσμίας του άρθρου 11 της συμβάσεως TIR, το τελωνείο αναχωρήσεως των εμπορευμάτων όφειλε να προβεί στην είσπραξη.

54 Συγκεκριμένα, αν το τελωνείο αναχωρήσεως δεν λάβει την απόδειξη εκκαθαρίσεως των πράξεων μετά την πάροδο δεκαπέντε μηνών μετά τη χρέωση του δελτίου TIR από αυτό, οι πράξεις αυτές κηρύσσονται παράτυπες και, συνεπώς, γεννούν τελωνειακή οφειλή.

55 Η Επιτροπή προσθέτει ότι στην περίπτωση αυτή το κράτος μέλος οφείλει να βεβαιώσει την απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 του κανονισμού 1552/89, μόλις οι αρμόδιες διοικητικές αρχές είναι σε θέση να υπολογίσουν το ποσό της απαίτησης της τελωνειακής οφειλής και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, αρμόδιες για την είσπραξη της τελωνειακής οφειλής θεωρούνται οι αρχές που βρίσκονται στο κράτος μέλος αναχωρήσεως του εμπορεύματος.

56 Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι, στις επίδικες περιπτώσεις, η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε να επιβεβαιώσει την απαίτηση επί των ιδίων πόρων και να προβεί στη λογιστική της εγγραφή «Α» το αργότερο την πρώτη εργάσιμη μέρα μετά τη 19 του δευτέρου μήνα στη διάρκεια του οποίου βεβαιώθηκε η απαίτηση. Η Επιτροπή προσθέτει ότι το κράτος μέλος όφειλε περαιτέρω να κινήσει τη διαδικασία εισπράξεως σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, της συμβάσεως TIR, ώστε οι ίδιοι πόροι να τεθούν ταχέως στη διάθεση της Επιτροπής.

57 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή ζητεί να της καταβληθούν, στο πλαίσιο των δύο διαδικασιών αναγνωρίσεως παραβάσεως κατά τα ανωτέρω, οι τόκοι που οφείλονται για την περίοδο μεταξύ της στιγμής κατά την οποία οι ίδιοι πόροι έπρεπε να τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής και της ημερομηνίας κατά την οποία η Ιταλική Δημοκρατία προέβη στην αντίστοιχη διόρθωση, μετά τη διόρθωση της κοινοποιήσεως προς τον οφειλέτη, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 1552/89.

58 Η Ιταλική Δημοκρατία, αφού παραθέτει το άρθρο 379 του εκτελεστικού κανονισμού, υπογραμμίζει ότι η κανονικότητα των συγκεκριμένων πράξεων διαμετακομίσεως δεν αμφισβητείται και ότι η απόδειξη της κανονικότητάς τους προσκομίστηκε εγκαίρως οπότε δεν μπορεί να γίνει λόγος για καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων που οφείλονται στην Κοινότητα. Το εν λόγω κράτος μέλος συνάγει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της υποχρεώσεως καταβολής τόκων υπερημερίας, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 1150/2000, το οποίο κάνει λόγο για «κάθε καθυστέρηση στις εγγραφές του λογαριασμού», τη στιγμή που, εν προκειμένω, δεν χρειαζόταν να γίνει εγγραφή.

59 Η Ιταλική Δημοκρατία υποστηρίζει επίσης ότι η Κοινότητα δεν υπέστη ζημία δεδομένου ότι δεν υπάρχουν κοινοτικά κονδύλια προς είσπραξη, καθόσον οι πράξεις διαμετακόμισης διενεργήθηκαν κατά την άποψή της νομοτύπως. Συναφώς, επισημαίνει ότι το ζήτημα που ανακύπτει είναι το αν η παρεπόμενη υποχρέωση σχετικά με τόκους υπερημερίας είναι δυνατόν να υπάρχει παρά το ότι δεν υπάρχει κυρία υποχρέωση.

60 Επιπλέον, το κράτος μέλος αυτό υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην αρμόδια διοικητική αρχή καμία καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων και ότι η καθυστερημένη κοινοποίηση της εκκαθάρισης των πράξεων στα κοινοτικά όργανα οφείλεται στην καθυστέρηση με την οποία τα τελωνεία προορισμού διαβίβασαν την πληροφορία.

61 Το κράτος μέλος αυτό επισημαίνει εξάλλου ότι οι περιστάσεις εκείνης της περιόδου, δηλαδή οι δυσχέρειες λειτουργίας στο πλαίσιο του καθεστώτος κοινοτικής διαμετακόμισης μετά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς ορισμένα κράτη μέλη της ΕΖΕΣ, προκάλεσαν μια περίοδο γενικευμένης καθυστέρησης στην αποστολή «των εντύπων 5». Στο πλαίσιο αυτό, τα κοινοτικά τελωνεία αναχώρησης θεώρησαν ότι είναι λογικό, ελλείψει ενδείξεων περί διαπράξεως παρατυπίας, να μην προβούν αμέσως στην είσπραξη των δασμών, προκειμένου να μην υποχρεωθούν να επιστρέψουν τα οικεία ποσά αν διαπιστωνόταν ότι η πράξη υπήρξε νομότυπη και ότι η καθυστέρηση οφειλόταν, όπως εν προκειμένω, σε απλό σφάλμα της διοικήσεως.

62 Τέλος, η Ιταλική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η απαίτηση της καταβολής τόκων υπερημερίας σε τέτοια περίπτωση θα προσέδιδε στους τόκους τον χαρακτήρα κύρωσης τον οποίο δεν έχουν.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

63 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό 1552/89 και, ιδίως, από το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο α΄. Ειδικότερα, προσάπτει σ' αυτό το κράτος μέλος ότι αρνήθηκε να καταβάλει τους τόκους υπερημερίας, αφενός, για την καθυστερημένη λογιστική καταχώριση των δασμών για πράξεις κοινοτικής διαμετακόμισης και, αφετέρου, για τη μη τήρηση της προθεσμίας που τάσσει η κοινοτική ρύθμιση για τη λογιστική καταχώριση «Α» στο πλαίσιο πράξεων διαμετακόμισης κατά την έννοια της συμβάσεως TIR.

64 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1 του κανονισμού 1552/89, τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν λογαριασμούς των ιδίων πόρων στο Δημόσιο Ταμείο ή στον οργανισμό που εκείνα ορίζουν. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3, στοιχεία α΄ και β΄, του ίδιου άρθρου, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να καταχωρίζουν τις απαιτήσεις «που βεβαιώνονται σύμφωνα με το άρθρο 2» του ίδιου κανονισμού, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση.

65 Κατά το άρθρο 2 του κανονισμού 1552/89, η απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων βεβαιώνεται μόλις η αρμόδια υπηρεσία κράτους μέλους κοινοποιήσει το οφειλόμενο ποσό στον οφειλέτη. Η κοινοποίηση στον οφειλέτη γίνεται μόλις οι αρμόδιες διοικητικές αρχές είναι σε θέση να υπολογίσουν το ποσό των δασμών που προκύπτει από την τελωνειακή οφειλή και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2005, C-392/02, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 2005, σ. I-9811, σκέψη 61).

66 Δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού 1552/89, κάθε εκπρόθεσμη εγγραφή στον λογαριασμό που τηρείται κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού δημιουργεί, για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας για όλη την περίοδο της καθυστερήσεως. Αυτοί οι τόκοι υπερημερίας είναι απαιτητοί ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο η εγγραφή αυτών των πόρων στον λογαριασμό της Επιτροπής έγινε εκπρόθεσμα (βλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2005, C-460/01, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 2005, σ. I-2613, σκέψη 91).

67 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε να βεβαιώσει την ύπαρξη απαιτήσεως των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων και να τις εγγράψει στον λογαριασμό κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1552/89 και, σε περίπτωση που είχε την υποχρέωση αυτή, να εξεταστεί αν οφείλει τόκους υπερημερίας βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αυτού.

Επί της υπάρξεως απαιτήσεως των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων

68 Στο πλαίσιο της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης, οι τελωνειακές αρχές είναι σε θέση να υπολογίσουν το ποσό των δασμών και να προσδιορίσουν τον οφειλέτη το αργότερο μετά την πάροδο τριών μηνών σύμφωνα με το άρθρο 379, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, δηλαδή το αργότερο με την εκπνοή περιόδου δεκατεσσάρων μηνών μετά την ημερομηνία καταχωρίσεως της δήλωσης τελωνειακής διαμετακόμισης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 71). Συνεπώς, η απαίτηση των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων πρέπει να βεβαιωθεί το αργότερο εκείνη την ημερομηνία.

69 Στο πλαίσιο της διεθνούς μεταφοράς εμπορευμάτων με δελτία TIR, από το άρθρο 11 της συμβάσεως TIR προκύπτει ότι αυτό συμβαίνει το αργότερο με την εκπνοή τριών ετών από την ημερομηνία χρεώσεως του δελτίου TIR από τις εν λόγω αρχές.

70 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ούτε στη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2003/2241 ούτε στη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως 2006/2266 ότι οι αποστολές προσκομίστηκαν εγκαίρως στο τελωνείο προορισμού, το οποίο όμως παρέλειψε να διαβιβάσει αμέσως στο τελωνείο αναχωρήσεως τα έγγραφα που πιστοποιούσαν την κανονική διεξαγωγή των πράξεων.

71 Το άρθρο 379, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού ορίζει όμως ότι, όταν «κάποια αποστολή δεν προσκομιστεί στο τελωνείο προορισμού», το τελωνείο αναχωρήσεως ενημερώνει σχετικά τον κύριο υπόχρεο, ενώ, κατά τα άρθρα 455, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού και 11, παράγραφος 1, της συμβάσεως TIR, σε περίπτωση μη εξοφλήσεως του δελτίου TIR, οι τελωνειακές αρχές ενημερώνουν σχετικά τον κάτοχο του δελτίου TIR.

72 Η Ιταλική Δημοκρατία συνάγει εξ αυτού ότι δεν γεννήθηκε τελωνειακή οφειλή οπότε δεν γεννάται θέμα καθυστέρησης στην είσπραξη των απαιτήσεων που οφείλονται στην Κοινότητα.

73 Η επιχειρηματολογία αυτή είναι απορριπτέα.

74 Υπενθυμίζεται, αφενός, ότι το άρθρο 356 του εκτελεστικού κανονισμού ορίζει ότι, όταν τα εμπορεύματα προσκομίζονται στο τελωνείο προορισμού, το τελευταίο «αποστέλλει χωρίς καθυστέρηση ένα αντίτυπο [του παραστατικού T1] στο τελωνείο αναχωρήσεως».

75 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι τον κύριο υπόχρεο ενημερώνει για την παρατυπία της πράξης διαμετακόμισης το τελωνείο αναχωρήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 379, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού.

76 Επομένως, όπως παρατηρεί η γενική εισαγγελέας στη σκέψη 66 των προτάσεών της, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί από τη σκοπιά του τελωνείου αναχωρήσεως, δηλαδή υπό την έννοια ότι, αν το τελωνείο αυτό δεν ενημερώθηκε για την προσκόμιση της αποστολής στο τελωνείο προορισμού με την παρέλευση της προθεσμίας που έταξε σύμφωνα με το άρθρο 348, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, το τελωνείο αναχωρήσεως οφείλει να θεωρήσει ότι τα εμπορεύματα δεν προσκομίστηκαν στο τελωνείο προορισμού.

77 Διαφορετική ερμηνεία της παραγράφου 1 του άρθρου 379 του εκτελεστικού κανονισμού θα καθιστούσε κενή περιεχομένου τη διαδικασία αποδείξεως της κανονικότητας της πράξης διαμετακόμισης που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού.

78 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι συνέπειες της παραλείψεως ενημερώσεως του τελωνείου αναχωρήσεως για την άφιξη των εμπορευμάτων στο τελωνείο προορισμού είναι οι ίδιες με τις συνέπειες της παραλείψεως προσκομίσεως της αποστολής στο τελωνείο προορισμού. Η ερμηνεία αυτή συνάδει προς τον στόχο της εξασφαλίσεως επιμελούς και ομοιόμορφης εφαρμογής από τις τελωνειακές αρχές, των διατάξεων περί εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής με σκοπό την ταχεία απόδοση των ιδίων πόρων της Κοινότητας (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 14ης Απριλίου 2005, C-104/02, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2005, σ. I-2689, σκέψη 69).

79 Κατά συνέπεια, με την πάροδο της προθεσμίας που τάσσει το τελωνείο αναχωρήσεως, η τελωνειακή οφειλή τεκμαίρεται γεννηθείσα και ο κύριος υπόχρεος θεωρείται οφειλέτης της (βλ., κατά την έννοια αυτή, προπαρατεθείσες αποφάσεις Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 72, και Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 81).

80 Πρέπει συνεπώς να θεωρηθεί ότι υπάρχει, στο στάδιο αυτό, τεκμήριο τελωνειακής οφειλής. Όπως επισημαίνει η γενική εισαγγελέας στη σκέψη 69 των προτάσεών της, το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό. Κατά συνέπεια, αν εκ των υστέρων αποδειχθεί ότι η πράξη διαμετακομίσεως εξελίχθηκε κανονικά, ο κύριος υπόχρεος μπορεί να ανακτήσει τα ποσά που κατέβαλε (βλ., κατά την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 88).

81 Το άρθρο 379, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού υποχρεώνει το τελωνείο αναχωρήσεως, σε περίπτωση μη προσκομίσεως της αποστολής στο τελωνείο προορισμού, να ενημερώσει τον κύριο υπόχρεο «το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο πριν από τη λήξη του ενδέκατου μηνός από την ημερομηνία καταχώρισης της δήλωσης κοινοτικής διαμετακόμισης».

82 Δεν αμφισβητείται όμως ότι αυτό δεν έγινε εν προκειμένω.

83 Συναφώς, το γεγονός που επικαλείται η Ιταλική Δημοκρατία, ότι κατά την περίοδο εκείνη σημειώθηκαν γενικευμένες καθυστερήσεις στην αποστολή των αντιτύπων του παραστατικού Τ1 προς το τελωνείο αναχωρήσεως, δεν επηρεάζει την υποχρέωση κοινοποιήσεως που φέρουν οι τελωνειακές αρχές.

84 Δεδομένου ότι το άρθρο 379, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού αποβλέπει στην εξασφάλιση της ενιαίας και συνεπούς εφαρμογής των διατάξεων περί εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής προς τον σκοπό της ταχείας και αποτελεσματικής αποδόσεως των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων, η κοινοποίηση της παραβάσεως ή της παρατυπίας πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να γίνεται το ταχύτερο δυνατόν, ήτοι μόλις οι τελωνειακές αρχές λάβουν γνώση της παραβάσεως ή της παρατυπίας και, επομένως, ενδεχομένως και πολύ πριν από την εκπνοή της μεγίστης προθεσμίας, των ένδεκα μηνών που προβλέπει το άρθρο αυτό (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 2006, C-377/03, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 2006, σ. I-9733, σκέψη 69, και C-312/04, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 2006, σ. I-9923, σκέψη 54).

85 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι ιταλικές αρχές όφειλαν να ενημερώσουν τον κύριο υπόχρεο για την παρατυπία των επιδίκων πράξεων διαμετακομίσεως εντός της προθεσμίας του άρθρου 379, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, δηλαδή το αργότερο πριν από τη παρέλευση ένδεκα μηνών μετά την ημερομηνία καταχωρίσεως της δήλωσης κοινοτικής διαμετακόμισης.

86 Κατά το άρθρο 379, παράγραφος 2, τρίτη περίοδος, του εκτελεστικού κανονισμού, τα κράτη μέλη οφείλουν να κινήσουν τη διαδικασία εισπράξεως κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, με την παρέλευση προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποιήσεως κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

87 Αν δεν ενημερωθεί ο κύριος υπόχρεος, όπως συνέβη εν προκειμένω, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υποχρεούται να καταβάλει την τελωνειακή οφειλή (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 3ης Απριλίου 2008, C-230/06, Militzer & Münch, Συλλογή 2008, σ. I-1895, σκέψη 39). Πρέπει όμως να θεωρηθεί ότι με την πάροδο της προθεσμίας αυτής γεννάται απαίτηση της Κοινότητας επί των ιδίων πόρων. Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεπής και ομοιόμορφη εφαρμογή από τις αρμόδιες αρχές των διατάξεων περί εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής με σκοπό την ταχεία απόδοση των ιδίων πόρων στην Κοινότητα (βλ., κατά την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 69).

88 Στο πλαίσιο των αποστολών με δελτίο TIR, δεν αμφισβητείται επίσης ότι οι ιταλικές τελωνειακές αρχές δεν έλαβαν από το τελωνείο προορισμού κανένα έγγραφο σχετικά με την ολοκλήρωση των οικείων πράξεων διαμετακόμισης με την πάροδο της ταχθείσας προθεσμίας για την προσκόμιση των εμπορευμάτων.

89 Υπό τις συνθήκες αυτές, όφειλαν να θεωρήσουν, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι τα εμπορεύματα δεν προσκομίστηκαν στο τελωνείο προορισμού. Η ερμηνεία αυτή συνάδει με την οικονομία του άρθρου 455 του εκτελεστικού κανονισμού και συμβιβάζεται με τη διαδικασία αποδείξεως της κανονικότητας της πράξης διαμετακόμισης, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

90 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι υπάρχει, στο στάδιο αυτό, τεκμήριο τελωνειακής οφειλής. Όπως και στην περίπτωση των πράξεων κοινοτικής διαμετακόμισης, οι συνέπειες της παραλείψεως ενημερώσεως του τελωνείου αναχωρήσεως ως προς την άφιξη των εμπορευμάτων στο τελωνείο προορισμού είναι οι ίδιες με αυτές που απορρέουν από τη μη εξόφληση του δελτίου TIR.

91 Από τη συνδυασμένη ανάγνωση των άρθρων 455, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού και 11, παράγραφοι 1 και 2, της συμβάσεως TIR προκύπτει ότι η απαίτηση πληρωμής της τελωνειακής οφειλής πρέπει, σε περίπτωση μη εξοφλήσεως του δελτίου TIR, να αποστέλλεται, καταρχήν, το αργότερο τρία έτη από της ημερομηνίας χρεώσεως του δελτίου (προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 68).

92 Αν δεν κοινοποιηθεί η παρατυπία στον κάτοχο του δελτίου TIR και στον εγγυοδοτικό διαγωνισμό εντός ενός έτους από την ημερομηνία χρεώσεως του δελτίου, οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από τον εγγυοδοτικό οργανισμό την καταβολή της τελωνειακής οφειλής.

93 Παρά το γεγονός ότι οι ιταλικές τελωνειακές αρχές δεν ενημέρωσαν τον εγγυοδοτικό οργανισμό, πρέπει να θεωρηθεί ότι, με την πάροδο της ανωτάτης προθεσμίας των τριών ετών από την ημερομηνία χρεώσεως του δελτίου TIR, γεννήθηκε απαίτηση της Κοινότητας επί των ιδίων πόρων, και τούτο προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεπής και ομοιόμορφη εφαρμογή από τις αρμόδιες αρχές των διατάξεων περί εισπράξεως της τελωνειακής οφειλής ώστε να αποδοθούν ταχέως και αποτελεσματικά οι ίδιοι πόροι των Κοινοτήτων (βλ., κατά την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 69).

94 Απ' όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ιταλική Δημοκρατία όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1552/89, να βεβαιώσει την ύπαρξη απαιτήσεως των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων και να της καταχωρίσει στον λογαριασμό των ιδίων πόρων σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού αυτού.

Επί των τόκων υπερημερίας

95 Πρέπει να σημειωθεί ότι η υπό κρίση προσφυγή σκοπεί μόνον την καταβολή τόκων υπερημερίας βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 1552/89.

96 Βεβαίως, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, κάθε καθυστέρηση στη λογιστική καταχώριση κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού επισύρει την καταβολή από το οικείο κράτος μέλος τόκων υπερημερίας για κάθε περίοδο καθυστέρησης. Οι τόκοι αυτοί απαιτούνται ανεξαρτήτως της καθυστερήσεως με την οποία καταχωρίσθηκαν οι πόροι αυτοί στον λογαριασμό της Επιτροπής (προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 91).

97 Κατά την Επιτροπή, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε κάθε καθυστέρηση στην εγγραφή των ιδίων πόρων στον λογαριασμό κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1552/89, ανεξαρτήτως του λόγου της καθυστερήσεως και χωρίς να απαιτείται η πρόκληση περιουσιακής ζημίας.

98 Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, όπως επισημαίνει η γενική εισαγγελέας στο σημείο 90 των προτάσεών της, ότι στην πλειονότητα των δικαίων των κρατών μελών, οι τόκοι υπερημερίας έχουν χαρακτήρα παρεπόμενο σε σχέση με την κύρια υποχρέωση.

99 Δεύτερον, υπογραμμίζεται ότι δεν προκύπτει ρητά από το άρθρο 11 του κανονισμού 1552/89 ότι οι τόκοι υπερημερίας που προβλέπει η διάταξη αυτή έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις όπου αποδεικνύεται εκ των υστέρων ότι δεν υπάρχει η κύρια υποχρέωση. Αν όμως ο κοινοτικός νομοθέτης είχε την πρόθεση να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής και στις περιπτώσεις αυτές, θα μπορούσε να το ορίσει ρητά σ' αυτήν τη διάταξη, πράγμα που δεν έπραξε.

100 Τρίτον και τελευταίο, είναι γεγονός ότι το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι, ναι μεν το σφάλμα των τελωνειακών αρχών του κράτους μέλους έχει ως συνέπεια ότι ο οφειλέτης δεν υποχρεούται να καταβάλει το ποσό των δασμών, πλην όμως δεν αίρει την υποχρέωση του οικείου κράτους μέλους να καταβάλει τόκους υπερημερίας καθώς και τους δασμούς που έπρεπε να έχουν βεβαιωθεί στο πλαίσιο της αποδόσεως των ιδίων πόρων (προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Δανίας, σκέψη 63).

101 Η υπό κρίση υπόθεση όμως διαφέρει από την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Επιτροπή κατά Δανίας, καθόσον εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι οι αποστολές είχαν προσκομιστεί εμπροθέσμως στο τελωνείο προορισμού, οπότε οι τελωνειακές οφειλές έπαυσαν να υπάρχουν. Ακριβώς όμως η τελωνειακή οφειλή, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, των αποφάσεων 88/376 και 94/728, είναι αυτή που θεμελιώνει το δικαίωμα των Κοινοτήτων επί των ιδίων πόρων.

102 Διαπιστώνεται συνεπώς ότι η έλλειψη τελωνειακών οφειλών στην υπό κρίση υπόθεση σημαίνει ότι η Κοινότητα δεν δικαιούται τόκους υπερημερίας βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 1552/89.

103 Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

104 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής και αυτή ηττήθηκε, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)